Elinkeinoelämän keskusliitto EK ry
Santeri Suominen

Muistio

12.2.2025

EU:n pikamaksamisasetusta täydentävä sääntely

Eduskunnan talousvaliokunnalle

Asia

HE 215/2024 vp *Hallituksen esitys eduskunnalle EU:n pikamaksamisasetusta täydentäväksi lainsäädännöksi*

TaV on pyytänyt EK:lta lausuntoa otsikkoasiassa. EK esittää lausuntonaan seuraavan.

Esityksellä täydennetään kansallisesti EU:n pikamaksamisasetusta. Pikamaksut ovat tilisiirtomuoto, jossa varat siirtyvät maksajan tililtä maksunsaajan tilille muutamassa sekunnissa. Maksut on mahdollista toteuttaa milloin tahansa: päivällä tai yöllä ja minä tahansa vuoden päivänä. EU:n pikamaksamisasetuksella kaikki maksupalveluntarjoajat, jotka tarjoavat maksupalvelunkäyttäjilleen maksupalvelua euromääräisten tilisiirtojen lähettämiseksi ja vastaanottamiseksi, velvoitetaan tarjoamaan euromääräisten pikasiirtojen lähettämistä ja vastaanottamista koskevaa maksupalvelua kaikille maksupalvelunkäyttäjilleen.

Suomen Pankin maksuneuvosto koordinoinut suomalaisen pikamaksuratkaisun kehitystyötä omassa työryhmässään. Työryhmä on valmistellut eurooppalaisittain yhteensopivaa pikamaksuratkaisun konseptia sekä sääntökirjaa, jossa määritellään ne toimintatavat, käytänteet ja prosessit, joita jokainen pikamaksuratkaisussa mukana oleva toimija sitoutuu itsesääntelynä noudattamaan. EK on ollut edustettuna tässä työssä.

Kokonaisuutena tarkastellen pikamaksamisasetuksen vaikutukset riippuvat siitä, kuinka laajasti uutta maksamisratkaisua aletaan käyttää. On myös arvioitavissa, että pikasiirtopohjaiset maksusovellukset antavat mahdollisuuden siihen, että kilpailu lisääntyisi maksamisen markkinoilla. Lisäksi pikasiirrot tarjoavat kauppiaille uuden mahdollisen maksutavan jo olemassa olevien maksutapojen joukkoon.

EK pitää yleisesti EU:n pikamaksamisasetukseen liittyviä sanktioita etenkin seuraamusmaksun ja rikemaksun osalta varsin ankarina, jopa kohtuuttomina.

Kansallinen liikkumavara EU-sääntelyssä

Pikamaksamisasetuksella on jätetty vain rajoitetusti kansallista liikkumavaraa. Keskeisin arvioinnin kohde on ollut, millaisina pikamaksamisasetuksessa edellytetyt hallinnolliset seuraamukset säädetään osaksi kansallista lainsäädäntöä. Lakiehdotukseen sisältyvät säännökset

hallinnollisesta seuraamus- ja rikemaksusta vastaavat luonteeltaan ja sisällöltään voimassa olevaan lainsäädäntöön jo sisältyviä säännöksiä.

Kansallista liikkumavaraa on jätetty myös menettelylle, jolla arvioidaan selvitysjärjestelmiin osallistumista koskevia pyyntöjä. Menettelyksi ehdotetaan itsearviointia, jonka riittävyyden Finanssivalvonta arvioi. EK pitää ehdotusta perusteltuna.